

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.

Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се

СПИСАК

Не пронађених младића који подлеже служењу у сталном кадру а рођени су 1867 год.

Број	Име младића	ИМЕ ОЦА И МАТЕРЕ	Занимање	ИМЕ КУМА
		Црква Саборна.		
13	Светолик	Димитрије Вуковића рибар мати Марија	рибар	Мијаило син почив. Василија Симића лончара
19	Тодор	Јован Павловић мати Босиљка	надничар	Јелена супруга Јована Бачванина трг.
21	Љубомир	Дамјан Јанковић мати Марија	кројач	Риста Симић кројач овдашњи.
22	Никола	Живота Милошевић, мати Стана	терзија	Угрин Живковић терзија.
25	Ђорђе	Димитрије Радосављевић, мати Јелена	надничар	Софија супруга Ђорђа Николића сакац.
30	Адам	Младен Николић мати Јелена	дунђер	Марија Манојловић бабица.
32	Александар	Вељко Божић мати Јелисавета	механија	Александра суп. Николе Панајотовића
34	Василије	Радосав Влашки мати Јелисавета	надничар	Ана кћи Димитрија Французовића над.
40	Драгутић	Ђорђе Савић мати Савка	стражар	Милица Саве Милетића.
41	Михаило	Ванбрачно дете мати Ана	—	Ана супруга Јована Јанковића.
44	Светозар	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Катарина супруга поч. Дам. Чолаковића
47	Ђорђе	Риста Јовановић мати Астасија	рибар	Лазар син Ђорђа Трифуновића качара
54	Алексије	Н. ванбрачно дете мати Катарина	—	Јелисавета бив. супруга Петра Радовановића.
71	Милутин	Отац Н. Мати Н.	—	Радован А Петровић трговац.
72	Павле	Јован Раковић мати Ана	надничар	Катарина супруга Мише Миловановића.
85	Михаил	Данило Илић мати Босиљка	кувар	Јања Михаиловић. крчмар.
36	Драгољуб	Димитрије Миленковић мати Катарина	—	чован Живковић поручик пешачки.
90	Танасије	Ђорђе Милетић мати Јелена	пндур	Јелена супруга Настаса Димитријевића.
91	Милан	Антонија Николића мати Параскева	баштован	Јован Милић крчмар.
94 ¹ / ₂	Петар	Алекса Николић мати Марија	шнајдер	Тодор Јовановић снајдер.
97	Константин	Трандафил Константиновић М. Јелена	крчмар	Димитрије Михаиловић крчмар
100	Димитрије	Младен Гавриловић мати Марија	молер	Стеван Томић снајдер.
104	Михаило	Лазар Јовановић мати Петкана	баштован	Гача кћи Николе Боди.
105	Светислав	Ванбрачно дете Стевке кћи Ј. Понов. из Шапца	—	Марко Лазаревић служитељ цркве.
108	Урош	Коота Стојановић молер мати Јелисавета	молер	Стојан Јовановић терзија.
109	Андрија	Танасије Стошић мати Злата	амалин	Матија жена Петра Михајловића бакал.
112	Добризој	Лазар Гацановић мати Стевка	—	Мијаило Богдановић војник.
113	Никола	Отац Н. мати Н.	—	Јулијана жена Константина Ђорђевића.
		Црква вознесенска.		
4	Ђорђе	Танасије Стојковић	столар	Ана жена Милије Живановића кафец.
5	Нестор	Никола Тодоровић	надничар	Живка жена Тимотија Михајловића.
13	Алекса	Аксентије Павловић	земљоделац	Ђорђе Стојковић земљоделац.
14	Константин	Ванбрачни син Владимира Н.	практикант	Мијаило Радивојевић столар.
17	Младен	Живко Васић	виноградар	Ракила жена Живка Петровића виног.
21	Милан	Димитрије Влаишић	"	Јевтимије Брајић виноградија.
24	Бранисав	Димитрије Спасеновић	земљоделац	Милош Ј. Јовановић овдаш.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Број	Име младића	И М Е О Ц А	Занимање	И М Е К У М А
28	Ђорђе	Јаков Закарић	опайчар	Јаков Радосављевић бакалин.
32	Константин	Петар Јовановић	надничар	Јован Сотировић ткач.
33	Љубисав	Јован Константиновић	свирач	Димитрије Стевановић ђак
37	Богољуб	Игњат Вукашиновић	надничар	Софија жена Вукосава Бојевића абад.
44	Живојин	Димитрије Спасанов.	земљоделац	Милош син г. Јована Х. Динића капет.
61	Јован	Марко Лазаревић	кафеџија	Александра жена Л. Димитријевића.
80	Михаил	Аксентије Стевановић	пивар	Стојан Коџић терзија.
89	Никола	Вавбр. дете Марије Ж. почив. Ђорђа	тишлер	Марија Ж. Јована Филиповића.
91	Никола	Василије Н.	служитељ	Лука Ђонпара надничар
93	Никола	Милош Јовановић	бирташ	Драгутин Андрејевић калфа.
97	Владимир	Ванб. дете Катарине Куручовића	—	Катарина кћи Петра Ђурковића опан.
98	Велимир	Ђорђе Стојковић	надничар	Милош Шикловић кочијаш.
101	Љубомир	Ђорђе Поповић	земљоделац	Јован Врчовић надничар.
Црква палилуска				
15	Петар	Јован Радојчић	земљоделац	Владимир син Димитрија Беховског.
21	Константин	Настас Костандиновић	крчмар	Спасенија кћи Тодора Филиповића.
37	Константин	Андрија Огњановић	служит	Коста син Мијаила Радивојевића.
39	Љубомир	Ђође Вељковић	зидар	Стојан Симић кафеџија.
56	Петар	Јозеф Фаркаш	цигљар	Јелена Негрић.
58	Петар	Константин Ђорђевић	земљодл.	Савка супруга Живка Перишића
62	Драгољуб	Арсеније Купић	ван. козул.	Стеван Стојковић ликерџија.
80	Петар	Глигорије Вељковић	дунђер	Јован Ристић дунђер.
84	Светислав	Родитељи непознати	—	Ђорђе Михајловић калфа.
89	Љубомир	Отац непознат а мати Савета Дихан	—	Јелена жена Јанаћка Павловића
91	Стеван	Настас Цветковић	бакалин	Мијаило Штерић ткач.
100	Владимир	Богдан Анђелковић	—	Јелисавета жена Марка Томића крч.
105	Михаило	Павле Нинић	бакал.	Љубомир Тодоровић рачуновођ.
108	Јован	Илија Стошаковић	надничар	Никола Петровић трговац.
117	Милош	Стојан Поповић	писар трг.	Матија Ђорђевић трговац.
119	Радивоје	Матије Ђорђевић	трговац	Живко шпекулант.
123	Груица	Тодор Јовановић	земљоделац	Димитрије Терзић писар.
125	Никола	Петар Руемир	кафеџија	Гаја Аџимовић служитељ.
126	Лазар	Никола Петковић	—	Лепосава кћи Станка Јовановића воскар.
166	Никола	Илија Милосављевић	тежак	Петар Митровић ученик.
173	Војислав	Коста Банатовић	трговац	Коста Петровић послужитељ.

Сви они младићи који су овде 1867 године рођени и на којима лежи обавеза служења у сталноме кадру, позивају се, да неизоставно предстану суду општинском ради уписа у списак Б за предстојећу рекрутацију сталнога кадра.

Сваки онај, који би се крио с намером да избегне служење у сталном кадру, нека сам себи препише последице члана 12-ог закона о устројству војске.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Извештај п едседника — општинскоме одбору
за 1886-ту годину.

(Свј. штамп.)

Ја сам направио други распоред локала, по коме би се из архиве саслушавање дало извући. Онда би само требало во-тизати извесну суму за награду, па да једно тројци спо-собних лица поверимо да за неколико месеци уреде доса-дању архиву. Тако би једном учинили оно што је нужно, спасли општинско надлештво злогласне и многоосуђене архиве, пребрали и очували она акта и документа, која је нужно очувати

Теже од свега иде у општинском надлештву са извршним пословима. Општински извршиоци, употребљују се: једни на извршење забрана и пресуда, формирање маса, прибављање факата за уверења, која полиција тражи, саопштавање страних аката и т. д. а други: за вршење разних наплата општинској каси. Но од свега овог најважније је вршење забрана и пресуда. Радња извршилаца ст.ји под непосредним надзором нарочитог кметског помоћника. Њему најпре полажу они рачун свога рада и паре од извршења. Према томе контролор има своју књигу у коју заводи све предмете које од суда прима на извршење и којом доказује ток и правилност радње. Дужност своју извршиоци отиравају више по својим личним способностима а мање под строгошћу упуштава и прописа. Таква радња ма колико правилна да буде, мора имати и својих недостатака који би се свели на најмању меру само детаљним прописима извршилачке дужности. За постигнуће овога нужно би било причати у службу само она лица, која за њу покажу потребну способност ма макар то било полагањем неког малог испита из онога што би једна стручна комисија утврдила да један извршилац општински из администрације и закона — поступка — треба да зна. Две се користи од овога нуде. Једна: *брже вршење дужности*, и друга: што би се избегле неправилности а отуда и непријатности те службе. — Бити извршилац, доћи коме у кућу и захтевати од њега ма какво правично измирење неке обавезе — незгодно је. Избећи све оно што је од штете по дужност и онога коме се долази или ко је врши, могуће је само врло тачним и обазривим радом. Данас пак не може се рећи да је радња њихова увек правилна и учестане, свакодневне, жалбе, нагониле су ме да вас и овим задржим. У осталом извршни посао наше општине, врло је важан по замашају своме: и ако се жели да се не гомила број неизвршених предмета, нарочито пресуда, онда је потребно ту службу унапредити, да би онда и брже текла.

Прибирање општинских прихода, нарочито наплаћивање аренде од меса, кантара, пијаце и т. д. служба је по све неуређена. На свима местима гди си наплата врши чини се она на један, врло прост начин, а за исправност и тачност радње, за злоупотребавање положаја нема се никаквих јемстава. Међу тим овде није у питању формална но материјална страна општинске службе и интереса, и ако игде то нам је овде дужност и брига саставити се за све мере нужне да се интереси општински са њи које стране не крије и не изигравају. Тога ради нужно је завести што јачу и поузданију контролу, које се данас одсуство на сваком кораку осећа. За кратко време процењујући у колико је правилна и савесна радња данашњих органа на тој грани општинског посла ушли смо у траг прошле године двома низама злоупотреба а отпуштањем бив. контролора за касанску аренду, одбор је констатовао и трећу

Упознав се за ово време са главним деловима склопа општинског механизма, ја сам ценио све уочене ствари недостатке и неправилности, и према њима удешавао наредбе да би се колико толико уклонило и избегло

све оно што наноси штете вршењу послова и администрација унапређивала.

Међу тим и као што сам у почетку овог реферата рекао ма да се организација службе наше општине, дели по природи свеколиких послова обеју власти суда и одбора на неколико специјалних грана ипак сви послови општинског надлештва текли су до године 1874. у једно те је докле постајала једна, општа архива за све гране службе и један општи персонал за целокупну администрацију. Године те, одељена је пореска грана а остало и даље остало заједно. Принципи уређења државних надлештава о подели послова и архиве, образовањем одељака за сваку струку с шефом јој на челу, усвојен је претпрошле године од мога поштованог претходника, те је из опште издвојена *лекарска* и *графевинска*, а ја сам ову поделу окончао наредбом: да се од судске одвоји и одборско — административна архива

Подела послова на стручне одељке, нема сумње врло је практична, а мени се чини да она пружа један од првих услова да се целокупна машина општинска креће лако и брзо, послови да не трпе ни најмањег уштрба нити закашњавања, и најзад да се по сродству група послова дође и до веће контроле појединих радова а тиме и до одговорности од највиших до најнижих органа.

Кад се загледа у анале, боље општинску архиву, даје се на први поглед приметити да се у општини нашој већ десетак година вентилира питање о унапређењу општине, нарочито остварењу најважнијих задатака и погроба. Али се на жалост мора признати да је за сав тај низ година релативно мало постигнуто од свега оног што је од преудног значаја по развитак Београда, па чак до данас није решено ни једно од оних здравствених питања, за којима се тако често чује вапијући глас ако не из пустиње оно са улице, из куће, из штампе.

Судећи по енергичном прегаоштву мога поштованог претходника заједно са представништвом из прошле две године, могло се је више но икада веровати е ће кроз најкраће време бар најважнији послови: санитетске реформе бити приведене крају. Али и тадања поуздана нада трошаринским неуспехом разбила се, као талас о стену, и ми стајасмо на истој тачци нерешени и двоумећи којом нам стазом ваља поћи да би донекле доспели. — Ово толикогодишње неуспевање и поред периодичног напрезања да се што постигне, мора нас озбиљно забринути и изазвати да једном пречистимо питање: *може ли се, шта, како и к да постићи у нашој општини* иле не, те да из године у годину не упадамо само у узалудно покушавање, које на крају остаје само добра жеља, и као такво пропадне да се ускоро опет на тапет дневнога реда појави и после поновног начелног рада опет прође старим путем.

Не треба много мислити на увидити чему се у кривицу мора приписати ово неуспевање на пољу не само врло важних него и хитних послова, који су из одавна већ постали правом потребом.

Да се дође до савршено опште сагласности: којим путем ваља и треба нам поћи, готово је више но немогуће, а за најбоље уверење томе, нека послужи она велика и за сваку осуду достојна општа алатија, којом се је у

кући и на јавности гледало на развој општинских послова у претпрошлој и прошлој години, за које је време толико корака и закључака општинског одбора, од огромног значаја и по сваког појединца прелазило било тако рећи и без једне речи и оцене, и ако је сва радња општинског представништва пуштана на јавност и преко општинског листа, и преко званичних новина, па чак и посредством оштампаних књига. Па не само то, него за доказ да слабо ко мари шта ће за њ неко други учинити, може нам послужити и скорашњи пример кад смо свим путевима па и нарочитим позивима под кувертом позвали знатан део одличнијег грађанства да се са одбором посаветује: како да се варош снабде најјевтиније и најкорисније водом, — па од свих позваних дошло свега десетак лица.

Нема сумње много би се сигурније приступило једноме правцу кад се за њ тако рећи сви изјасне, али кад је тешко извући ако не свачије оно што више јаким мишљења и добити прилике да се из многих и разноликих и забере онај кориснији, — не остаје друго него свестрано поразмислити онде гди се мора (дакле у одбору), па се решити и утврђеним програмом прегнути једноме правцу. Иначе би морали од свега дићи руке. У осталом ваља најозбиљније проценити околности и не гледати на ствари онакве какве би желели да су него онакве какве у самој ствари јесу. Ономе што је нужно и чему се мора приступити, мора, али то не значи да не треба проценити која је пут најјевтинији и најсигурнији за постигнуће онога што се жели.

На вама, господо одборници, стоји, да процените све кораке раније одборске радње, да оцените положај у коме се данас налазимо и коме правцу ваља да тежимо, па да тек не основу тога размисљамо: шта нам у будуће треба чинити, ако нам је напредак наше општине и вароши, мио и драг.

Завршујући данашњи разговор и овај годишњи реферат, сматрам, господо одборници, још за дужност помепути на овом месту, да сам за ову прву годину председничке службе стекао уверење: да је узрок честог досадањег неуспеха у пословима општинским лежао и у томе, што није било не само утврђеног него и икаквог програма општинских потреба, те се толико пута приступало пословима, које или према приликама у опште или према тадашњим средствима, није било могуће извести; а на против, превиђане су и запостављене толике друге потребе и предузећа — у равној мери нужна, за које је било добровољно и моћи и извора.

Због овога, и ако желимо успешније кретање, лакши рад у будућности, морамо створити неку основу, по којој би нам целокупан низ и великих и мањих, и хитнијих и мање хитних потреба општинских увек био на догледу; и по којој би приступали пословима утврђеним редом, дакле хитнијим а од таквих онима, за које се напред увиђа могућност извршења.

Овога ради ја сам слободан предложити вам да се одбор подели на пододборе:

административно правни,
финансијски,

грађевински (технички) и
здравствени (санитетски).

Примедба. После овога сви предмети који излазе одборској седници на решење, прелазили би прво кроз дотичну пододборску седницу, у којој би били проучени па по том општој седници долазили увек са рефератом и зналачким мишљењем. Овим би се учинило: прво, да послови теку брже и решавају правилније а у одборским седницама спречило дангубљење, задржавањем на седницама, пошто би се после зналачког мишљења, увек водила дебата мање-више начелно; а друго, престало би се једном са бирањем комисија зарад проучења често и ситних а много пута и оних послова, за које доиста треба стручније оцене али која као хитна не могу да чекају за решењем до комисијског реферата и поновног изласка пред одбор. Пододбори би држали седнице недељно по једном (сваки за се), а цео одбор састајао би се петнајесто дневне плате. Сваки пододбор добио би за реферанта или шефа дотичног одељка општ. надлежства или којег од других чиновника одељка, ризуме се, добро обавештених. Нови пословник одборски садржавао би прописе и пододборских и одборских дужности и радова, као и одношај одељака надлежства и њихових органа. Поред горепомених секција одбора, комисије за милостињу (која би ушла у финансијски пододбор), одбора за управу новог гробља (који би остао), школског одбора (који је законом одвојен од општинског) још би требао пододбор за пожарну чету од 2—3 лица. На вољу г. г. одборника стајало би да ли ће у један или више као и ко у који пододбор да се упише.

После ове поделе одбора нужно би било да према ономе, што је до сада рађено, ономе што је тражено и подацима, који стоје на расположењу, склопимо један програм послова који чекају за извршењем, те би се у будуће утврђеним редом вадио и извршавао један посао за другим, као што би се уписивале у-њ и нове тачке.

Овим кораком поглавито би се постигла та важна корист, што би у будуће сваки нови одбор знао радњу својих претходника, па и принципе ранијега рада, докле је до сада то било немогуће, што сведочи на пр. одлука одбора 84. те за осветљење гасом и поред раније за електрику.

Рад наш у овој наступајућој 87-мој години делиће се на: довршетак започетих послова, бригу за предузећима оних који су на реду и рад на унапређењу службе нашег општинског надлежства (усавршавање и упрошћавање администрације).

Међу започете послове који прелазе у ову годину, најпре долазе: водоводи, канализација, осветљење, кадровање, уређивање паркова, одржавање чистоће итд.

Од послова који су на реду, јесу онај важнији: уређење пијаца, грађење нове и потпуне кланице (с оборима) грађене школа, убаштињење општине на имање и пречишћење питања: коју парчад свога непокретног имања треба да задржи општина у својину, и како да употреби утрину; регулација баре; уређење сиротињског завода; грађење кеа и измештање мале пијаце у бару, грађење илица

за сиротињу (тражено од управе), грађење зграде за варошки суд (решено прошле године) оправка општинске куће (или решење да се гради друга, а ова изда под закуп итд.

У послове за унапређење нашег општ. надлештва и његове службе, рачунам најпре потребе: измену закона о устројству општина и општинских власти у колико се он на нашу општину односи, и бар у колико смо тражили од владе (измену) прошле године; грађевински закон, пензионе фондове за наше чиновнике и њихове породице; предлог за уређење њиховог положаја и увођење катастралне књиге. итд.

Што се тиче усавршавања унутрашње радње, администрације надлештва, и за то ћемо моћи што више учинити, али пошто оправимо општинску кућу и преправимо неке локале према потреби; јер као што сам поменуо, један од узрока што се архива уредити па и много што шта дрго учинити није могло беше оскудица локала. Оправку локала, на основу ваше начелне одлуке за израду предрачуна, предложити вам на једном од првих састанака; а по подели одбора с административно — правним одсеком — саветоваћу се шта је све нужно предузети са упрошћење и усавршење службе, и тога ради изнећу своје под тке о томе, за основу даљег рада.

Мијајло М. Богићевић

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ЈЕВРОПСКИ ПИЛАТИ

НАД

Србијом и њеним делима.

(A little reply to the big author of „The present position of European politics“ in the „Fortnightly Review“)

(наставак)

* * *

Али да пригледимо и с друге стране чину, коме би суђено да целој крвавој драми српско бугарској удари, по спољни свет тако варљив, а по Србе тако несретан, печат: да једном неуспешном походу военом — какве сваки час виђамо по разним Авганистанима, Туркестанима, Тонкинима и Масовама — даде облик и значај формалнога „рата“, и учини, да једна епизода као што је Сливница постане, и до дава остане, последња реч борбе између два ривална племена. Тај чин, или боље рећи та коб — која управо и направи од Сливнице Сливницу, и без које она никад не би била оно што је у очима света и његовог Дилка — велим та коб — то је: широтска улога грофа Кевенхилера! Ми смо се до сада ве два пута дотакли; али, због важности која јој се тевденијозно предаје у необавештењу мњењу јевропску — јер ју нема у правој ствари и не

треба да има у правој историји — ми ћемо ју још једној анализи подврћи.

Дакле, и овом приликом буди наглашено да је цела дипломатска игра са тим Кевенхилером чудном неком тамом завијена. Ми у Србији и дани још, управо, не знамо: да ли је он био звани или незвани судија између нас и Бугара? Познате аустријске књиге дипломатске нису, у колико знамо, нигде донеле депешу у којој би, рецимо, сливничка Србија апеловала на бечког ћесара као што је 1876 год. ђунишка Србија апеловала на рускога цара; а штампа, као штампа, сваки час другаче говори. Тако, на пример, кад год је потреба да се, из каквих рачуна, Аустрија представи Јевропи као некаква „покровитељка“ и „добротворка“ Србије, онда се на првом месту истиче Кевенхилерова „претња с аустријском војском“ Батенбергу у Пироту, која је „задржала“ Бугаре и „спасла“ Србе! а кад се опет нађе каква Русија да потражи изјашњења од тако опасног интересовања за судбину једне независне државе — од претекције која личи на протекторат — онда су, опет, на мети бечки официјози да изјаве: „како је гроф Кевенхилер у Пироту прекорачио дате му инструкције (што значи да није смео никоме „претити“ нити кога „спасавати“) и како је он укорења дипломатска личност“* . . .

Ми мислимо да ће најбоље бити, да чуем — бар пре него даље одемо — самог грофа изаславика. Од њега лично, до душе, немамо при руци никакве својеручне версије, али имамо једну депешу београдског му колеге, г. Дилковог земљака, представника званичне Инглеске, овог истог садањег и живог г. Хјуа Виндема. Ево, на пример, шта он својој влади јавља да је о пиротској мисији из уста самога грофа (Кеванхилера) чуо по повратку му из бугарског стана:

Хју Виндем лорду Солзберију (№ 560. „Плавих књига Свеска I за 1886)

Београд 20 новембра (2 дек.) 1885

Милорде,

У свези са мојим телеграмом од 28. пр. мес. имам част јавити вашем лордетву, да се гроф Кевенхилер врати јуче из главног стана бугарске и српске војске. Он ми данас рече, да није држао никакав прегрети говор кнезу Александру, већ да је само обратио пажњу Њег. Височанства на опасности од великог рата ако би он једнако настукао. Кнез Александар као да није био склон да стане, и наводио је, како би Силе лакше пристале на уједињење Бугарске и Румелије ако би он претходно могао узети

* Види разна званична „саопштења“ — у у бечким „Fremdenblatt“-има „Presse“-а и т. д. по повратку Кевенхилеровом из Пирота.

Ниш. На ово гроф Кевенхилер рекао је Њег. Височанству да, ако он намерава водите рат освајања, онда он то може чинити само по цену огромних жртава у људма, па је додао: да би у таквом случају и аустријска војска ушла у Србију — што би био знак за улазак Руса у Бугарску — дакле, нешто што би га ст. ло његова престола. За овим Његово Височанство пристаде да обустави непријатељства...

Гроф Кевенхилер одлази сутра у Беч. Он је бирао изразе кад ми је давао своје мишљење о стању српске војске, али рече: *да војска није сасвим потучена, и само признаде да је нешто деморалисана.*

Wyndham

Доиста, овој депеши не треба велика, ако икаква, коментара. Сумње нема да је инглески посланик, да је г. Виндем, верно извештавао своју владу, да је, што је могао буквалније, саопштио лорду Солзберију речи грофа Кевенхилера; а, кад је тако, онда само остаје да се види, да ли горња версија заслужује место и част историјског податка? Ми мислимо да заслужује; а разлога налазимо у томе: што нам се чини да она прилично слика политичку, па донекле и војначку, ситуацију онога тренутка. Оно, пак, што видимо, и чему се највише дивимо, то није стварна (јер ње нема) већ *привидна* заслуга грофа Кевенхилера. Разумемо, *изгледа* оно што није; *изгледа*, да је Аустрија у лицу свега изасланика, задржала Бугаре од некаквог, наступања, а у истини — па и из речи самога грофа Кевенхилера — види се да: *није*. Он сам каже да „*није држао никакав претњи говор кнезу Александру*“ — што значи, да његова претња, као *таква*, није могла бити узрок застанку Бугара — већ, вели да је „само обраћао пажњу Његовог Височанства на опасности“ и т. д. ако би га ратва срећа влада служила. Другим речма, он није као оно Игњатијев 1876 год. подвикнуо дотичноме: „*стој!*“ или — *кидам*,* него му је, како се види, и лепим топом и лепим начином *саветовао*: да „не води рат освајања,“ јер прво то „*огромно кошта*“ — што значи — Срби ти неће, без разбијених глава, дати ни један Ниш, и што можеш и од њих самих зло проћи — па што они још имају војске, а и ова „*није са свим потучена већ само нешто деморалисана.*“ Али, баш и да их сретно победиш, ми смо иза њих, и ту ћемо ти победу из руку отети.“ „Е али зар није то све једно? — рек о овако или рекао онако

* јер и „претњама с војском“, и уласку војске у борбу претходе извесне дипломатске ноте и ултимати, прекиди дипломатских односа мобилизације, концентрације и најзад формални оглаз рата, а за којим би се тек могла, на' имала аустријска војска срести негде са бугарском. По голим претњама Кевенхилеровим Батенберг је могао слободно пробати да у Ниш дође.

— излази на исто.“ *Није* све једно — па макар и изашло на исто. Није све једно изаћи пред, рецимо, хајдука и рећи му: „*стој!*“ — или *иуцам*“; или: „чујеш пријатељу! немој палити ту кућу; газда је код куће (ти си му само „децу“ тукао) а, после, и ја сам му комшија.... знаш... за тебе велим боље је да станеш и даљега се оканеш“..... Да је, пак, Аустрија, у лицу свега Кевенхилера код Батенберга у Пироту овај други, пријатељски, а не онај први, непријатељски, корак учинила, посведочиће (по г. Виндему) не само гроф Кевенхилер него (по лорду Солзберију) и барон Хенгелмилер. Јер, ево шта је садањи представник Аустрије у Србији, онда у Лондону, рекао о кључу целе источне радње државе му, британском министру спољних послова, пре рата — ударамо гласом на факт — пре рата — у октобру 1885 год

Бр. 155. (Св. I „Плавих књига“ 1886)

Лондон 23 новембра 1885.

— Солзбери Педету* — (Extract) —

Аусто-Угарски отпраник послова дође данас мени и даде ми формална одговора на питање које сам му ставио 30. пр. м. а на име: *да ли би његова влада била вољна да употреби силу да задржи Србију од уласка у рат?* Г. Хенгелмилер (аустријски отпраник послова) рече ми, да г. Калноки није спреман за тако што, мислећи, да би употреба силе од ма које од Великих Сила била почетак рата између њих самих. Ако би, пак, мање државе дошле у сукоб, Аустрија резервише себи употребу силе за доцније, када јој може бити потребно да заштити сопствене интересе. Г. Хенгелмилер поновио је већ дато уверење: да ће његова влада подржавати кнеза Александра, по што она сматра његово одржање као најбољу гаранцију по интересе Аустрије и Јевропе на балканском полуоток.

Salisbury

Дакле, хоћемо да кажемо, да право тежиште, прави кључ пиротске мисије грофа Кевенхилера не лежи у голоме исходу већ у правој извору добивена примирја. Подудараше, (coincidence) једновременост, два догађаја није то што и узрочна им веза. Није, и не може бити све једно у даноме случају зборити и творити позитивно, и зборити и творити негативно, па макар се на делу исти резултат показао. Позната је ствар да људи могу нешто учинити из *сопствене* побуде и рачуна, а изгледати и правити се да их је *други* на то нагнао. Лађа, кад пристаје уз голу обалу, не застаје за то, што ће јој ко са обале викнути: „*лакше*“ него за то што се *сама* пруда боји. У случају који овде ачалишем, разлика је основна, питање је начелно:

* Инглеском посланику у Бечу

коме је гроф Кевенхилер (са личним сазнањем или не тек) послужио у Пироту? Ако је барон Хенгелмилер пре рата лорду Солзберију истину казао, онда одговор мора гласити: *Бугарима!* — јер није ли одржање њиховог Батенберга, кога би српска победа оборила „најбоља гаринција по интересе Аустрије на балканском полуотоку?“ и колико ли та политика предпоставља *других, тајних*, Србима непознатих заслуга за Бугаре?... Ако ли је пак гроф Кевенхилер само *у саветовао* (а не претњом, које није ни било, уплашио) Бугаре да се прођу даље ратовања — јер то стаје „огромних жртава“, а и ова „војска српска није потучена већ само нешто деморалисана“ — онда, молимо, у чему се састоји то вајно „избављење“ Србије, о коме аустројска штампа, и после Букарешког мира, има образа да говори?*

Што се самога кнеза Батенберга тиче, он је за себе и своје Бугаре у Пироту, доиста, најпаметније поступио — јер је за славу бугарског оружја највише учинио онда, кад га је у корице врагио! Верујте, тавна је сливничка звезда бугарска пред светлошћу пиротског „примирја“! Лично, Батенберг, нама бар, изгледа овде као далеко опаснији политик него ли к мандир *На пример!* Он је и пре Кевенхилера знао ил' могао знати да је рат најнеизвеснија игра на свету, као што је срећа војничка најневернија друга на свету. Он је и без Кевенхилера морао увиђати, *по што* је продирање на српском земљишту. Сведок му је могао бити први рат Србије с Турцима, а жив доказ *сам Пирот*, око кога се он, с целом Бугаријом и Румелијом, два дана мучио и једва га с' огромним жртвама од *сливничке* војске српске одчупао. *Не*, какав особити дар, већ најобичнији здрав разум, могао му је диктирати: да, код толиких резерва Србије, које се у крајњој нужди дају попети на *двеста хиљада* — од којих *сто* хиљада чиста ветерана — а све које се на њега осветнички диже и креће — Срби неће шале дати ни један Ниш, а камо ли што више. То је *исти* народ, на *исти* нараштај српски, који је колико јуче са једном војничком царевином частан мегдан поделио!.. „*Што ја да дајем извесно за неизвесно?*“ могао је и морао је он рећи сам у својој души — „кад ми, хвала богу, погрешка Србије а пријатељство Аустрије, тако славну прилику пружа, — да сваком и свагда могу

рећи: „*ето!* ја сам непријатеља победио, и ја бих дошао и у Београд; али дође представник једне велике силе, са којом ја не могу ни да мислим да се борим, и — *заустави ме!*“

„Е али то су можда само ваше (српске) комбинације и конектуре.“ — Па не морају ове за то бити мање оправдане, на тврдим фактима и крупним делима основане. На против *све* што је предходило и све што је следовало пиротском састанку кнеза бугарског са грофом аустројским, најочитије сведочи: да је овај последњи био првome добродошли а не злослутни гост, да је његов *пријатељски савет*, силом претворен у непријатељску „претњу“, био најлакши повод, а никако прави стварни узрок и виновник обустави непријатељства. *Јер*, узмимо случај да је мисија грофа Кевенхилера њега затекла у бијном маршу и наступању а не, *као што је*, у тактичком застанку и прибирању на Пироту, и да он није никако био склон да стане, — то — он је врло лако могао избећи састанак с аустројским носиоцем мира ил' примирја. Зар он умеде пре Пирота, и крваве и одневне му битке, сакрити се чак и од *депеша* које су му од сопствене владе преко *Софије* долазиле, и за пристанак Србије на примирје, које три Силе предлажу, јављале*) — а пемаде пуга и начина да утече од грофа Кевенхилера? који је имао да се прогура кроз дупле страже, и српске и бугарске линије, те да до шатора његова допре и Њесарев поздрав му изручи! Та да је он био тако близу Нишу, као што се (за себе врло паметно у осталом) правио да је, *зар не би он удесио да прими грофа Кевенхилера у Нишу а не у Пироту?* То је, бар, очевидно а толико се лукавства и даје представити код човека који умеде читавих година играти се са целом дипломацијом јевропском, коме испаде за руком да за поћ макне једну велику и важну провинцију на Балкану, и векажњено ногом згази један велики међународни уговор.

У осталом сво држање кнеза Бизмарка и целе Бугарске одмах после Пирота доказује најнеоспорније, да је гроф Кевенхилер у Пироту учинио услугу, али не Србији, која је услед тога остала под сливничком лагом, него Бугарској која се као победитељка“ после толико бојала *обнове* рата са „победеном“ Србијом да је дала да јој ова издиктира, за себе часни а за победиоца *срамни* букарешки мир! — и то још — поред и поврх гаранција које је добила *војничком конвенцијом* са Султаном, и по

*) Онда, пре Пирота, се кавало: да је књаз код војске, и да немоу телеграфисте да га нађу, да му депеше предаду.“!!!

* Види постојеће цинизме Шарценбергових потомака — оних што, као и Бугари, умедоше „задивити свет својом неблаготворношћу“ — у „Новој Слободној Преси“, о некаквом „избављењу“ Србије интервенцијом Аустрије, — као да је Србија, или баш и она њена војска, била у каквој непосредној опасности од Бугара.

којој Турска има бранити Бугарску као саставни део своје царевине од сваке па дакле и од српске напасти. Да, збиља, шта значи оно васалско падање на колена, пред босфорским сузереном? оно бежање Бугара под скут Османове силе и ордије? оно купорање турске, политичке и војничке заштите чак и по цену територијалних уступака у Родопу и Крпацијама? — кад је Бугарска победила Србију! и кад је то „прекорачених инструкција“ грофа Кевинхилера, а не јек и одјек нове мобилизације и концентрације Срба, учинио да победилац одустане од триумфална му марша и одрече се нишких плодова сливничке победе. За цело! ствар је по себи тако јасна да ми остављамо самом читаоцу да јој име даде. Од своје стране, ми ћемо се, аналитичке потпуности ради, још једном вратити српском гледишту истог догађаја.....

ОБЈАВА

Према акту БМ 56. опомињу се све водоноше који воду по вароши продају, да сваког првог дана у месецу своје саке даду очистити одређеном качуру од стране општинског суда. Ово чишћење извршиће се у бари Венецији гди је пумпа, а знања ради јавља се свима оним лицима којих се тиче, да се по овоме управљају.

АМ 56.

Из седнице суда општине вароши Београда 28 Маја 1887 год. Београд.

ОБЈАВА

На основу решења одбора општинског од 3 Априла ГМ 240 и ГМ 533 тек. г. држаће се у канцеларији инжињерског одељења Суда ово општинског на дан 27 тек. мца. од 3. до 6. часова после подне јавна усмена лицитација за претрес калдрме у улицама „Краљевића Марка“ „Мајданској“ и „Савској.“

Кауција полаже се при лицитацији у 500 д нараближи услови, план и предмер, могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана у време канцелариско.

После свршене лицитације, неће се примати никакве понуде.

Из седнице Суда општ. Београдске ГМ 533. 17 јуна 1887 год. у Београду.

ОБЈАВА

Према члану 5-ом закона о чувању гољског имања општински је Одбор одредио, следеће казне за потрице, и то;

а) код стрмих жита и ливада за погажени један квадратни метар 0-10 дин.

б) код кукуруза за један струк 0-20.

в) код винограда за један упрошћени чокот 0-40 дин.

г) код блите квадратни метар 0-20 дин.

д) код воћњака, пашњака и браника, од квадратног метра 0-10 дин.

Ово се јавља грађанст у ради знања

Од стране општине варши Београда 10 априла 1887 год. АБр. 229.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

БРАТСТВО.

3-ћа књига „Друштва Светога Саве“ изашла са овом садржином:

1. *Маргита девојка и Рајко војвода*, српска народна пјесма.
2. *Отаџбина*, прича, од М. Ђ. Милићевића,
3. *Велес* (и Демир Канија), с две слике, од Љуб. Ковачевића.
4. *Први српски песници*; две три црте за њихову карактеристику, од Ст. Новаковића.
5. *Прилеп*, са сликом, од Љуб. Ковачевића.
6. *Сима Инџманов*, од П. Срећковића.
7. *Борба за народност*, с нарочитим погледом на прошлост полабских Словена, Словинаца, Чеха и Срба од М. В. Радоњића.
8. *Свети Саво*, српска народна пјесма.
9. *Јужне границе Душанова царства*, од Димитрија С. Јовановића.
10. „*Дур делија иде Пантелија!*“, прича из рата за слободу од М. Ђ. Милићевића.
11. *Охрид*, с 2 слике, од Љ. К.
12. *Глиша Трлајић*, књижевник српски, слика из прошлости, од Ђ. М. Бугарског.
13. *Солунски мир*, од П. Срећковића.
14. *Скадар*, са сликом од Љ. К.
15. *Ко крсно име слави ономе и помаже*, српска народна песма.
16. *Географско етрографски преглед Македоније и Старе Србије*, с картом, од М. С. Веселиновића.